

KOMISE PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY

COMMITTEE FOR THE ENVIRONMENT
OF THE ACADEMY OF SCIENCES OF THE CZECH REPUBLIC

Národní tř. 3, 117 20 Praha

Stanovisko Komise pro životní prostředí Akademie věd České republiky k připravovaným změnám v územním plánu hl. města Prahy v neprospěch zeleně:

Kdekoliv ve světě mají v urbanistickém uspořádání velkých měst nezastupitelné místo otevřené prostory, přírodní porosty, zelené plochy a městská zeleň. Zastoupení těchto nepostradatelných součástí sídelního prostředí zajišťují územní plány a s nimi spojené další dokumenty.

Komise pro životní prostředí Akademie věd AV ČR (KŽP) považuje za nanejvýš znepokojující, že v poslední době jsou v Praze systematicky prosazovány změny v územním plánu, jež jsou nezřídka problematické jak z hlediska zájmů obyvatel v příslušných obvodech, tak i zájmů celé pražské veřejnosti.

Hovoří se dokonce o čtyřech „vlnách“ těchto změn, jež by měly umožnit realizaci více než tří set převážně stavebních záměrů, což mimo jiné znehodnocuje i participaci obyvatel, tedy vyjádření a postoje mnoha lidí k původnímu návrhu územního plánu. Části územních celků, vymezené jako nezastavitelné, se tak mění na stavební parcely. Je všeobecně známo, že pozadí těchto procesů bývá spekulativní, s perspektivou mnohonásobného finančního zhodnocení pozemků.

Podobné záměry obvykle vyvolávají přímou i zprostředkovanou konfrontaci s většinou místní veřejnosti. Jedním z příkladů takového střetu je v Praze lokalita tvořená částí náhorní plošiny Vidoule a přírodního parku Košíře – Motol. Místní občané oponují prosazované zástavbě nejen poukazováním na využívání tohoto území pro každodenní kontakt obyvatel s přírodou, ale také na potřebu ochrany řady živočišných druhů.

Důsledky nežádoucí zástavby zelených ploch a území majících ekologické funkce jsou mnohostranné. Neznamenají jenom oslabování předpokladů pro trvale udržitelný vývoj příslušných územních celků a kvality života v nich, ale zahrnují vlivy, projevující se mnohdy zvýšenou nemocností a zhoršováním zdravotního stavu obyvatel v širším územním měřítku. V této souvislosti je namístě citace ze stanoviska KŽP, zveřejněného 8.10.2008. (Stanovisko Komise pro životní prostředí AV ČR k významu zelených ploch pro zdraví populace.):

„Zeleň, zvláště vzrostlá, působí jako filtr, který zachycuje část jemných prachových částic. A právě jemné prachové částice (PM_{2.5}, < 2.5 μm) představují největší zdravotní riziko: drážděním povrchu buněk vyvolávají oxidační poškození, na jejich povrchu jsou vázány karcinogenní polycyklické aromatické uhlovodíky. Výsledky výzkumu prokazují vliv PM_{2.5} na zvýšení výskytu dýchacích onemocnění u dětí (bronchitidy, astma, oslabení imunity), zvýšení výskytu nemocí srdce a cév u dospělých, i zvýšení úmrtnosti.“

Komise věří, že orgány Magistrátu hl. města Prahy, zodpovědné za způsob využívání metropolitního území, budou mít uvedené skutečnosti při svém rozhodování o územních změnách na zřeteli.

V Praze dne 15.4. 2013

MUDr. Radim Šrám, Dr.Sc.
předseda KŽP AV ČR